

ÁG
zdák a

erletek értékeit,
velyesek és az olaj-
ítási tarifáját csökkent-
pedig oly módon,
ifa ne legyen maga-
nek 10 százalékánál,
háborúelőtti szállítá-
üljön a tarifa és az
fasonló tarifacsökke-
z összes mezőgazda-
ási díjánál, ugyszin-
által fogyasztott ter-

lföldi államokkal kös-
zödéseket preferen-
elve alapján. A me-
ok és a mezőgazda-
egleti tárgyainak be-
maihoz képest csök-
és a szerződésekben
sítsan megfelelő elő-
a mezőgazdasági ter-

gyi miniszter a Me-
kátusok Szövetsége
azzal egyetértésben
za minimális árait
ezze a termelés költ-
a mezőgazdáknek a
sleges kiadásait.
lési díjait csökkentse
árakkal arányosan.

ítványok, melyek a
ásban adandók be.

iparkamarák törvény
ő törvény és végre-
szak. értelmében az
k az öt alkotó tagok
tanácskozhatik, a
szerint pedig azok a
havi ülésen egyfoly-
részt, szabályszerű
emondottaknak tekin-
helyüket üresnek

összehívott gyűlésen
a szükséges számban,
1931 november hó-
tt 10 órákor ugyan-
nyanazzal a napirend-
tani, még az esetben
egynegyed része jele-

ber hó 4.
ök:
egrutiu s. k.
tkár:
áciulá s. k.

r hangv.
bert szonáta.
Duettek oparákból.
i: Hangv. Bécsből.
i és tánczene.
rammofón.
ni opera.
z.

rodetések

k butorozott szoba
attal kiadó, Széchenyi

keltezőgek, mi-
vállalja, telepvezető
kiadóban.

intézet keres üzlet-
jutalékos alapos-
tat" jellegre.

memü varrását olcsó
hoz is megyek. Po-
7.

l. németül beszé-
t rendelkező urin-
gy urnál házvezet-
lást keres. Megker-
gére kéri a kiadót.

XIV. ÉVF. • 251. SZAM
Cluj—Kolozsvar, 1931.
november

5692

M. Révészetter Robert

A. I.
és

Budapest

Ölkö
forrá

Disztár 2 1 4 e 8

Kézira
megőrzésükre nem val-

Taxa postal
platite in nume
No. 224.716-9

Ara 5 lej

KELET

ESIDÓPOLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Str. Baron L. Pop (volt Brassai
utca) 10. szám. Telefonszám: 9-77

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Félévre 600 lej
Negyedévre 320 lej
Egy hónapra 110 lej

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egy évre 10 dollár
Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénzmem)
Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel

Nincs fizetés

Ez a két hír egyszerre futott be a szerkesztőségbe.

Az egyik: Corojan nyugdíjas, akit néhány héttel ezelőtt a pénzügyigazgatóság épületében tolongó nyugdíjasok letaposnak, tegnap sérüléseibe belehalt. A nyugdíjasok frontjának ő az első hősi halottja.

A másik hír: A pénzügyminiszter távirati utasítást adott az összes pénzügyigazgatóságoknak, hogy szüntessék be az összes kifizetéseket, tehát a tisztviselők és nyugdíjasok fizetéseinek folyósítását is és minden összeget utaljanak át azonnal a Banca Nationalához.

A két hír nincs ugyan semmi összefüggésben egymással, mégis mindkettő ugyan annak a tragédiának egy-egy felvonása. Mert ami a köztisztviselők fizetése körül történik, az már a kifejtett, kész tragédia.

Magasrangú katonatisztek, bírák, tisztviselők, szolgától a hivatalfőnökiig, hónapokon keresztül nem kapnak fizetést. Egészen rejtélyes, hogy miből élnek és miként tudják még nehéz és felelősségteljes tisztségüket ellátni.

De eddig még csak ment valahogy. A pénzügyigazgatóságok a befolyó jövedelmek arányában mégis adtak néhanapján egy kis fizetést, talán éppen annyit, amennyi az éhenhalás veszedelme elől megóvta a tisztviselőt és nyugdíjast.

De mi lesz ezután? Mit jelent ez a pénzügyminiszteri rendelet? Talán a szerencsétlen Corojan sorsától akarja megkímélni a többi tisztviselőket, hogy a pénztárnál való hiábavaló tolongásnál agyon ne tapossák egymást?

Mindenesetre megható ez a gyöngéd gondoskodás, de kérdéses, vajjon a lassú éhhalál kellemesebb lesz-e a tisztviselőknek. Azt hisszük, annyi jogot meg lehetne adni nekik, hogy legalább szabadon választhassanak a halálmek között.

A józilis is megkívánná, hogy ismét ki nyíssák a pénztárakat. Így legalább a remény táplálná az éhezőket.

A diadalmas uszónadrág

Teljes objektivitással lehet megállapítani, hogy a világtörténelemben uszónadrág még nem csinált olyan karriert, mint a Gandhié. Különösen nem csinált férfi-uszónadrág, amelynek szabásánál és rendeltetésénél fogva sincs meg az a vonzó ereje, de sőt az a comme il faut-jellege sem, mint a női dresszeknek.

Gandhi uszónadrágjának diadalát csak az tudja igazán kellőképpen értékelni, aki ismeri az angol udvari és polgári élet, még ma is középkori formákba kényszerített merevségeit. Tudvalevő, hogy az angol polgárember, még ha nem is tartozik az ugynevezett felsőbb tízezerhez, mindenkor megköveteli, hogy vendégei előírásos toalettnben jelenjenek meg ebédin, vacsorán és vizitjein. Az angol udvar pedig annyira ragaszkodik a régi etikethez, hogy még Macdonald, az egykori munkáskormány egykori miniszterelnöke is kénytelen volt az előírásos formaruhába vágni magát, amikor királyi kihallgatásra ment. Mindezek ellenére Gandhi az angol királyi pár tegnap délutáni teáján uszónadrágban, szandálban és gypjusi-szában jelent meg a többi diszruhába öltözött indiai delegátusok sorában. Ami tehát eddig egyetlen angol főurnak, vagy forradalmárnak nem sikerült, hogy tudniillik áttörje az angol szokások merevségét: Gandhinak egyetlen elszánt gesztussal sikerült. Az angol király és királyné leereszkedő szívélyességgel beszélgettek el az indiai nacionalista mozgalom vezérével és kénytelenek voltak tudomásul venni az uszónadrág és a szandál szalonképességét.

Gandhi tehát első fórumon megnyerte a csatát. Mert az uszónadrág az ő sovány testén nem egy öltözködési szeszély megnyilvánulása, hanem szimbólum, mely mögött az indiai nép milliói sereglenek. Azzal, hogy Gandhi uszónadrágja és szan-

Törvényhozási uton szállítja le a kormány a lakás és az üzletbéreket

A köz- és magántisztviselők egyaránt mozgalmat indítottak a fizetési redukciónak ellen

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A köztisztviselői fizetések leszállítása az állami és a közszolgálati hivatalnokok körében általános elkeseredést váltott ki. Előrelátható volt, hogy az összes kategóriákhoz tartozó tisztviselők mozgalmat fognak indítani a fizetési redukciónak ellen. A legfőbb semmitörvényi tanácsosok már meg is mozdultak és terjedelmes memorandumot nyújtottak be a kormánynak, amelyben ismertetik az új inkadrálásokkal kapcsolatos sérelmeiket. Hasonlóképpen megmozdultak az egyetemi tanárok is. A kolozsvári egyetem tanári kara tegnap ülést tartott, amelyen kategorikus hangú határozati javaslatot fogadtak el. A javaslat szerint az egyetemi tanárok követelik, hogy a legfőbb semmitörvényi tanácsosaival azonos fizetési osztályba helyezze őket.

Hasonló megmozdulások történtek a magántisztviselők részéről is. Tegnap este Bukarestben gyűlést tartottak a banktisztviselők és kereskedelmi tisztviselők,

valamint a professzionális szervezetbe tömörült szabadfoglalkozásuk: ügyvédek, orvosok, mérnökök stb. A magántisztviselők tiltakoztak a fizetési redukciónak ellen. Ugyancsak tiltakoztak az ellen, hogy a kormány négy és fél százalékról nyolc százalékra akarja felemelni a 4000 lejen aluli fizetésekre kivetett négy és félszázalékos jövedelmi adót. A magántisztviselők memorandumba foglalták sérelmeiket amelyet küldötségileg fognak Argetoianu pénzügyminiszternek átnyújtani. A szabadfoglalkozásuk az elviselhetetlen adóterhek ellen tiltakoztak gyűlésükön. A hozott határozat értelmében követelik az adók leszállítását és a patenta fixa bevezetését.

Bucuresti-Bukarest, november 6. A kormány elhatározta, hogy a fizetések leszállításával párhuzamosan akciót indít az élet olcsóbbá tételére érdekében. Első intézkedésként elhatározta, hogy törvényhozási uton leszállítja a lakás- és üzletbéreket.

Az orosz gabonaexport elmaradása miatt emelkedtek a gabonaárak

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A gabonaárak az utóbbi napokban a világ összes tőzsdéin jelentős mértékben emelkedtek. A romániai terménypiac csak mérsékelt formában reagált erre az emelkedésre, amely különösen Liverpoolban volt igen figyelemreméltó. Konstancai jelentés szerint a gabonaárak emelkedése azzal magyarázható, hogy Szovjet-Oroszország váratlá-

nul nem jelentkezett ezidei termésével a világ gabonapiacán. Sőt mi több, a szovjetkormány nagymennyiségű tengerit volt kénytelen Bulgáriából importálni. A konstancai kikötőn keresztül több hajórakomány tengerit irányítottak a bolgár exportőrök Odesszába.

A néhány napos gabonahossz egyébként a mai nappal megszűnt, sőt az árakban bizonyos lanyhulás is volt észlelhető.

dálja az angol király udvarban udvarképességet nyert: egyszersmint udvarképessé tette azokat a követeléseket is, amelyeket ez a különös aszkéta az angol uralommal szemben képvisel. S ha majd később történetírók az indiai nép küzdelmének fázisairól fognak beszámolni: minden bizonnyal meg fognak emlékezni arról a diadalmas uszónadrágról is, mely semmibe vette a nagy angol birodalom királyi udvarának etikettjét és udvarképességet vivott ki nemcsak a maga, hanem egész népe számára.

Jobb későn, mint soha

Most az egyszer meg kell dicsérnünk a kormányt.

Mert törvényjavaslatot készült a parlament elé terjeszteni a lakás- és üzletbérek leszállításáról.

Vannak ugyanis háztulajdonosok, akik vagy önmaguktól, vagy a viszonyok kényszerítő hatása alatt leszállították már a béreket. A háztulajdonosok nagyobbik fele viszont még mindig erősebb a „kényszerítő körülményeknél” és már csak azért is derék dolog egy olyan törvény, amely egy csapásra igazságot teremt a lakás- és üzletbérek frontján.

És ráadásul le is szállítja a béreket. Amivel segít valamivel könnyebbé és olcsóbbá tenni ezt az elviselhetetlen életet.

Az már az ellenzéki mentalitás természetrajzához tartozik, hogy az igazi ellenzéki sajtó sokkal jobban haragszik a kormánynya, ha valami jót cselekszik mintha valami rosszat tenne. Csak ez a magyará-

zata annak, hogy némely ellenzéki lapok ezt a törvényjavaslatot is támadják, mondván, hogy a kormány elkésett ezzel az intézkedéssel. Ha hamarabb jött volna, még hasznát is lehetett volna venni.

Hogy a törvényjavaslat későn jött, az igaz. De hogy elkésett volna?

Még jól emlékszünk egy katonára, aki a világháború idején négyhetes szabadságáról három napos késéssel rukkolt be a fronton levő csapatostéhez.

Az ezredes rapportra citálta és irtózatosan összeszidta:

Elkéstél, gazember! — kiáltotta.

A katona ártatlan szemekkel bámult rá a haragvó kommandásra és a világ legszelidebb hangján megkérdezte:

— Na és talán vége van a háborúnak?

Persze, hogy nincs vége a háborúnak, — a nagy gazdasági krízisnek — és ha későn is jön ez az új törvény, el még sem késétt.

Ami még mindig késik: az az állami portéka árának a leszállítása. Mert erről egyelőre még szó sincsen.

Pedig milyen nagy erkölcsi erőt adna a kormánynak, ha az általános nagy olcsósági akciót ezzel kezdhették:

— Ime leszállítottam az árát az adónak, az okmánybélyegnek, a dohányynak, a vasuti jegynek, a postának, a sónak, megfajítottam a kartelleket, olcsóbb lett a cukor, a papír, a cement, az üveg. Most pedig a háztulajdonosokon van a sor.

Egyszeriben meg volna elégedve mindenik.

Nemcsak az ellenzéki lapok, de a háziurak is.

VILÁG TÜKRE

Egybillió 160 milliárd lej

A német-francia tárgyalások nem a legjobb auspiciumok között indulnak meg. Az a „mérész akció”, amelyet Laval behirdetett, az elsőbbség és az eljárás módokat fölötti vitákkal vette kezdetét. Valószínű, hogy ezekben a kérdésekben meg is fognak egyezni, ugyanakkor azonban ismét kését szenvednek a lényegbe vágó tárgyalások, ami annál is inkább veszedelmesebb, minthogy a válság tovább folytatja pusztításait és nem várja be azt, hogy a politikuskok formai kérdésekben megállapodnak-e, vagy sem.

Ugy a francia, mint a német sajtó hangja ideges és nyugtalanító. Nem azért, mintha a franciák, vagy a németek kedvező atmoszférát akarnának teremteni ügyük számára. Nem. A helyzet sokkal komolyabb. A Temps szerint Franciaország nincs meggyőződve arról, hogy Németország egyáltalán megmenthető-e a katasztrófától. S ha lehet hinni a német sajtó táviratainak, von Hoesch párizsi német nagykövet értékre adta a francia kormánynak, hogy hazája a csőd szélén áll.

Franciaország és Németország közötti tárgyalások egyedüli lehetőségét képezik annak, hogy Európa felvegye a harcát a válság ellen. Laval szabadkezelt kért és kapott Washingtonban a Németországgal folytatandó tárgyalások tekintetében. Kérdéses azonban, hogy nem-e fog Amerika beavatkozni a francia-német tárgyalásokba, ha a franciák továbbra is mereven ragaszkodnak az elsőbbség jogához. Az elsőbbség Németország magántartozásaira s a német jóvátételi összegekre vonatkozik. Amíg ugyanis Laval azt kéri, hogy Németország mindekelőt is teljesítse a jóvátételi fizetéseket, addig a németek előbb magántartozásaik kérdését kívánják rendezni. Ezek a tartozások valóságilag asztronómiai számokat képviselnek, s a következőképpen oszlanak meg: 23 és félmilliárd márkát kitevő rövid, vagy hosszulejáratu tartozások és körülbelül 5 milliárd márka külföldi investíció. Összesen tehát 29 milliárd márka, azaz 1160 milliárd lej, vagy másszóval 1 billió 160 milliárd lej. Ezek a számok mindent megmondanak. A tartozásoknak legalább egyharmad része azonnali lejáratu. Nemfizetésük immobilizálta elsősorban az amerikai másodsorban az angol bankokat s ránehezedik természetesen a francia bankok mobilitására is. Amerika természetesen feszült figyelemmel kíséri a francia-német tárgyalásokat. Valószínű, hogy rövidesen kérni fogják tőle a szövetségi közti tartozások leszállítását abban a mértékben, amilyen mértékben csökkentették a német jóvátételi összegeket.

Ilyen auspiciumok között indulnak meg a francia-német tárgyalások. Ez alatt pedig olyan események történnek, amelyek részint meggyorsítják, részint megnehezítik a meggyezést. Az angol ipar dumpingja, amelyet a font esése tett lehetővé és a Macdonald által bejelentett dumping-ellenes törvény valószínűleg az összes országokban újabb védővámok alkalmazására fogja kényszeríteni. Ez az ipari politika egyébként erkölcsileg és lélektanilag károsan hat vissza az aranyvaluta, az aranystandard és a defla-

Lezajlott a mandzsuri japán-kinai konfliktus első véres csatája

A japánok az orosz érdekszféra felé nyomulnak előre. A szovjet nem akar beleavatkozni a konfliktusba? Az amerikai közvélemény nyugtalansággal figyeli a távolkeleti eseményeket

London, november 6. Közel két hónapja már, hogy a japán-kinai konfliktus a japán mandzsuri előrenyomulásával kezdődött. Azóta a konfliktus likvidálása érdekében számos intervenció történt úgy az Egyesült Államok kormányánál, mint a népszövetségi tanács részéről. Ennek ellenére a japán-kinai konfliktus ma kiélestedtebb stádiumban van, mint kitörése pillanatában.

A jelek szerint a konfliktus rövides likvidálása alig remélhető. A japán imperializmus nem hajlandó feladni mandzsuri pozícióit és minden intervenciót, legalább is a látszatok szerint, csak idő- és tényre használ föl. De a kínai kormányzat sem mutatja, hogy igazi békekészség töltené el a konfliktus likvidálásának érdekében. A kantoni és nankingi kormányok közös front alkotásáról tárgyalnak, amelyek éle természetesen Japán ellen irányulna. Nagyon valószínűnek látszik, hogy a kínai háborus készség mögött Szovjet-Oroszország hatalmi céljai húzódnak meg, amelynek mandzsuri érdekszféráját — békés szándékainak hangoztatása ellenére is — a japán előretörés erősen veszélyezteti. Hasonló idegességgel és nyugtalansággal nézi a távolkeleti eseményeket az Egyesült Államok diplomáciája is, mely Japán minden térdhódításában a maga csendestengeri hatalmi pozíciójának gyöngítését látja veszélyeztetve a japán térdhódítás által.

A legújabb eseményekről beszámoló híradások arra vallanak, hogy a távolkeleten az ellentétek kiéleződésében vannak minden intervenció, minden békefrázis ellenére a hatalmi ellentétek egyre inkább veszik fel a háborus állapot jellegét, melynek tényleges kirombanása az egész világ békét veszélyezteti.

Az újabb távolkeleti eseményekről alább tudósításaink számolnak be részletesen:

Tokióból jelentik, hogy ötezer kínai az északmandzsuri Nonni folyó közelében Japán csapatokat megtámadott. A japán csapatok halottakban 11 embert veszítettek.

A hadügyminisztérium közölte, hogy Japán kénytelen lesz a megszállást a Nonni folyó északi partjára is kiterjeszteni.

A British United Press szerint a japánok előnyomulnak Észak-Mandzsuri felé és közelednek az orosz érdekszférába tartozó Chailar—Isitsikar—Charbin északi vasútvonalhoz. A Nonni folyó menti harcok 50 halottja s számos sebesültje van. Ezzel kapcsolatban a Chicago Tribune távirata közli, hogy az amerikai kormány újabb diplomáciai lépéseket tett Tokióban és Nankingban a Japán és Kína közötti ellenségeskedések beszüntetése céljából. Hasonlóképpen Sze dr., kínai népszövetségi fődélegátus a főtitkár után újabb kérést terjesztett Briand tanácselnök elé, melyben kéri Japán ismételt felhívását az előnyomulás és az ellenségeskedések beszüntetésére.

A japán előnyomulással kapcsolatban moszkvai jelentés szerint Vorosilov orosz hadügyi népbiztos cáfolja a távolkeleti orosz csapatösszevonások hírét s hangoztatja, hogy a szovjetnek nem áll szándékában beavatkozni a mandzsuri konfliktusba sem Japán, sem Kína oldalán.

Újabb jelentések szerint az északmandzsuri Nonni folyó mellett az eddigi mandzsuri harcok legvéresebb csatájában szünet állott be. A tuleró elől a japánok visszavonultak s várják a csapat-erősítéseket.

Tokióban izgalommal fogadták az orosz szecsapások hírét. Meg vannak győződve arról, hogy a szovjet biztatja Kínát segítségével, mert különben nem mertek volna támadást intézni.

A japánok tüzéséggel, páncélos gépkocsikkal vonulnak fel a Nonni-hídfő megszállásának biztosítására.

A tokiói lapokhoz érkezett jelentések szerint a Nonni folyó hídfőjénél lefolyt harc több órán át tartott s mindkét részen érzékeny veszteséget követelt. Tokiói

hivatalos körökben egyelőre nem tartanak a támadások megismétlődésétől.

London, november 6. A Times tokiói jelentése szerint Sidehara báró japán külügyminiszter fogadta az Egyesült Államok tokiói nagykövétét, aki a mandzsuri konfliktus ügyében átadta kormányának újabb barátságos tanácsait tartalmazó jegyzékét.

Ugy hírlik, hogy a két kormány megállapodott abban, hogy a jegyzék tartalmaz egyelőre nem hozzák nyilvánosságra. Ezzel kapcsolatban jelentik, hogy az ameri-

kai közvélemény nyugtalansággal figyeli a távolkeleti eseményeket. A washingtoni japán nagykövét sajtónyilatkozatban azt hangoztatja megnyugtatósi célzattal,

hogy Japán csak azért nyomul előre Észak-Mandzsuriába, hogy a megrongált és elpusztított vasúti hidakat helyreállítsák és lehetővé tegyék a rizstermés kikötőbe szállítását.

A nagykövét leszögezni kívánta ezuttal azt is, hogy a szovjetet Japán minden ter-

A szovjetkének monstre-bünperere a legfőbb katonai semmitőszék előtt

A védelem alaki és perrendtartási okokra való hivatkozással a marasztaló ítéletek megsemmisítését kéri

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától). A legfőbb katonai semmitőszék előtt három nap óta folyik a szovjetkének nagy port felvert bünperének fellebbezési tárgyalása. A tárgyaláson Darvari tábornok elnököt, a tanács tagjai pedig Macri és Jarca ezredek, valamint Pais és Bosie őrnagyok. A vádat Macovescu Dumitru ezredes, királyi biztos képviseli. A vádlottakat nem vezették a tárgyalásra, amelynek anyagát kizárólag jogi és perrendtartási problémák képezik, mint amínó a hadbírósg illetékessége, egyes vádlottak büntetéseinek minősítése, stb.

Verzaru őrnagy, Paul Solomon, Proidt Andrei mérnök, Silber Herbert, Sara Fainboim, Kotler Lew, Cili Ausländer, Hruska Eduard mérnök, Löhr Jonny,

Gustav Klanda, Rosenfeld Matus, Koser András, Vălceff Ciril mérnök, Szántó Dezső, Aradi Viktor, Dobrescu Stefan, Kiper Moise, Rosescu George, Calinescu Elefterie vádlottak fellebbezését tárgyalja a legfőbb katonai semmitőszék.

Vladescu Cihai és Banu ügyvédek Silber és Szántó Dezső védelmében szólnak fel s különböző perrendtartási és formai hibákra való hivatkozással kéri a hadbírósg ítéletének megsemmisítését.

Virgil Mora ügyvéd Cily Ausländer elíteltetésének indokolatlan voltát fejtegeti. Rámutat arra, hogy Ausländer Cilyt olyan időben elkövetett hazaárulásért ítélte el, amikor már le volt tartóztatva. Kéri az ítélet megsemmisítését azon a címen is, hogy a tolmács, akinek a segítségével

Corso Mozsószínház

DANTON

Hatalmas dráma. Németül beszélő film. A francia forradalom megrázó eseményei páratlan hűséggel peregnék e páratlan filmalkotásban.

Főszereplő:

Fritz Kortner

Műsor előtt: Világhírű.

vezett lépésről eleve értesítette s így nem kell tartani attól, hogy a konfliktus orosz-japán ellentétek miatt még nagyobb arányokat fog ölteni. Castle helyettes államtitkár a minisztériumban hosszan tárgyalta a kínai és japán ügyek referenseivel.

Gandhi uszónadrágban és gyapjulepelben jelent meg az angol király teáján

Közzétették a rekonstruált angol nemzeti kormány névsorát. Tizenegy konzervatív, öt liberális és négy Macdonaldista tagja van az új kormány. Letartóztattak 115 kommunista diákok

London, november 6. Az uralkodópár a Buckingham palotában a késő délutáni órákban négyszáz meghívott teán látott vendégül. A teadélután az indiai kerekasztal konferencia delegátusainak tiszteletére adták. Az indiai delegátusok sorában megjelentek az összes jelenleg Londonban tartózkodó indiai fejedelmek vagyont érő ruhákban, mesebiellő ékszerekkel felékesítve. Az udvari összejövetel legérdekesebb személyisége Gandhi volt, aki kék autón Sarodzini asszony, hindu költőné társaságában érkezett szokott öltözékében, vékony uszónadrágban, egész testét borító szöttes lepelben, lábain szandállal.

A lord főkamaramester jelentette, az érkező vendégeknek a neveit s a király és királyné kézszorítással üdvözölték a vendégeket. Gandhi érkezésekor az uralkodópár kézszorítás után percekig beszélt a hindu nacionalista vezérrel s később a teremben is hosszabb ideig társalogtak vele. Gandhit érkezésekor és távozásakor a palota előtt összegyűlt diákok viharosan éljeneztek.

London, november 6. Este közzétették az újjáalakított Macdonald-kormány névsorát. A miniszterek közül 11 a konzervatív pártból tartozik, 5 a kormányt támogató liberális csoporthoz s 4 a Macdonald hívei közül való, nemzeti munkáspárti. Neville Chamberlain az első nemzeti egység kor-

mányának egészségügyminisztere az új kabinetben kincstári kancellár lett, Sir John Simon kormányt támogató liberális vezér a külügyi tárcát vette át. Baldwin, a konzervatívpart vezére és Sir Herbert Samuel, a kormányt támogató liberálispart elnöke megtartották a lordkancellárságot, illetve a belügyi tárcát.

A polgári sajtó meglepéssel fogadta a nemzeti egység rekonstruált

uj kabinetjét. A lapok hangoztatják, hogy a tárcák a legkitünőbb kezekbe kerültek, akik alkalmasok arra, hogy az újjáépítést megalapozzák és létrehozzák.

Egyidejű jelentés szerint 115 főiskolai hallgató kommunista propaganda és a szombati vörös napra tüntetések és zavargás előkészítése miatt őrizetbe vettek.

Vakmerő szökést kísérelt meg az életfogytiglani fegyházra ítélt gyilkos Klein Sándor a nyiregyházi fogházból

Budapest, november 6. Még emlékeztető az a gyilkossági ügy, amelynek áldozata Stark Andor, a nyiregyházi Ehrenfeld-féle fatelep üzletvezetője volt. Klein Sándor hivatalnok ölte meg Stark Andort, aki nek holttestét elásta és csak a bűncselekmény elkövetése után nyolc nap mulva derült ki a borzalmas bűntény.

Klein Sándort a nyiregyházi törvényszék életfogytiglani fegyházra ítélte és ezt a büntetést a debreceni ítéltábla is helybenhagyta. Miután a Kuria még utolsó fokon nem döntött Klein Sándor sorsa felett, azért a gyilkost még most is a nyiregyházi ügyészség fogházában őrzik. Szerdán délután Klein Sándor vakmerő szökést kísérelt meg egyik rabtársával. Mikor a rabokat a munkahelyről a ma-

gánzárkába akarták a fegyőrök átkísérni, Klein Sándor összebészelve Kulin János fegyenc társával, egy őrizetlen pillanatban kilépett a sorból és a padlásra vezető melléklépcsőnél bujt el és várták a többi fegyencek elvonulását. A fegyőrök azonban észrevették Klein Sándort és Kulin el-tűnését, keresésükre indultak és éppen abban a pillanatban lepték meg őket, amikorra ki akartak mászni a háztetőre.

Mindkettőjüket bilincsekbe verték és visszavitték őket cellájukba. A fogház-igazgató szigorú fegyelmi büntetést szabott ki Klein Sándorra és társára.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE. HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Szőrmebundákat

nutria szinre és bőrkabátokat

felalósság mellett fest

UNIO

kelmefestőgyár

Belvárosi fióküzletek: Str. Barilou 2. Str. Regina Maria 11. Calea Motilor 112.

(Cluj), Reg. Ferdinand 133.

a az

d Savoir
Felemelt
em mozi-
Egyetlen
dás!

essége. Mint a szim
snak az áradata kell je
kább mint valaha —
ése a szentföldön f
—
te hogy az árvízuj
lőgépek viszik a hir
et, ruhát és üzenetet,
alesztina felé ma az
ttérzésének megnyilat
en és — fontban! Ne
örseinket!

la a vám
ályfalvi
en

bák, amik miatt
megsemmisítte,
a zöldszesz-ügy

helytelenül járt el,
formai hibák nem al-
legyzöknyv törlésére.
rmihályfalvaiak a bir-
ellebbezésekben több
ak. Ezeknek a főként
esi indokoknak tárgya-
s folytatására a tábla
tt ki tárgyalási határ-

küldik vissza a zilahi
nem maga a tábla fog-
pészés ügyét érdemben

ta azt jelenti, hogy a
te a pert. A döntés el-
bbi felfolyamodásnak

etében Popescu Aurel
s Anghel vámspektor
nihályfalvaiak képvisé-
Jenő nagyváradi ügy-
tletet kihirdetésnél.

koncesszió
polgárságu
ra

ok ellen indított

állásalkból. Az Opera
oncesszió kötelezte ar-
állampolgárságu zené-
n. Ebben az esetben a
t a koncesszió tulajdo-
állam ellen, amelynek
déséért felelnie kell,
ssége megállapítható.
k utolsó havi fizetésük
tak. Kéri, hogy a tör-
se meg a járásbírósg
hangsúlyozta, hogy Pa-
maga részéről az állam
mert a koncesszióban
lására kötelezte s mert
ndig késedelmesen kap-
tóság.

életében szólalt fel az-
nem jelentette be, hogy
leigazolhatta a felszó-
gmondta nevét: Ovidio
t. Az állami ügyvéd a
ásást kérte s ugyancsak
ást Anca ügyvéd is. Ki
az alkalmazottakat az
e és így a koncesszió
l elfogadott jogokkal

meghallgatása után
délre halasztotta el az
ének kihirdetését.

Párizsi lap szerint Jorgát néhány hónap múlva Duca fogja a kormányon felváltani

Madgearu és Joanitescu operett párbajának epilógusa? Mustel megyében akarja a nemzeti parasztpárt mandátumhoz juttatni Madgearut

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Duca volt belügyminiszter, a liberális párt vezére folytatja tanácskozásait a francia politikai és pénzügyi élet vezetőivel. Tegnap Flandern pénzügyminisztert látogatta meg a liberális párt vezére, akit ez alkalommal Dinu Cesiănu, Románia párizsi követe is elkísért. Ma Victor Slavescu és Dinu Brătianu kíséretében Rolain iparügyi miniszter látogatta meg Duca. Ma este bankettet rendeztek Duca tiszteletére, melyen számos párizsi pénzügyi kapacitás vett részt, közöttük Gaston Jeze, az ismert világhírű közgazdász. Párizsból Londonba utazik a liberális párt vezére majd visszatér a francia fővárosba, ahol Briand külügyminiszter ismét audiencián fogja fogadni. November 13-án, pénteken Duca a fővárosban lesz.

Duca előtt nyitva vannak az összes ajtók

A párizsi Journal de Finance Duca párizsi látogatásával kapcsolatosan a következőket írja:

„Kétségtelenül Duca lesz hivatva arra, hogy elfoglalja Jorga helyét néhány hónap múlva, amidőn a gazdasági válság következményeinek súlyosodása folytán szükségessé válik a jelenlegi kormányzó-együttes felváltása.

Duca előtt az összes ajtók nyitva vannak. Azok a körök, amelyek a román kérdések iránt érdeklődnek, az ő jelenléte alkalmából megvizsgálják és elintézik az összes aktuális kérdéseket.

Összinté-e a liberális párt ellenzéki hangulata?

Bucuresti-Bukarest, november 6. A belpolitikai élet a Jorga-kormány kinevezését követő rövid aléltság után kezdti ismét visszanyerni mozgalmasságát. A politikai pártok között megindultak a tárgyalások, amelyek — függetlenül attól, hogy milyen eredménnyel végződnek — a pártközi élet megelevenedését bizonyítják.

A liberális párt még mindig kevés hajlamosságot mutat arra, hogy a kormányval szemben nyílt ellenzéki álláspontot foglaljon el. A liberálisok, akár a múltban, most is arra számítanak, hogy felsőbb fórumok segítségével fognak hatalomra jutni. A liberális vezetők uton-útfélen hangoztatják, hogy Duca felsőbb helyről kapott megbízás alapján fontos állampolitikai kérdések elintézésére végett utazott a francia fővárosba. Mindenesetre tény az is, hogy az utóbbi időben bizonyos közeledés volt észlelhető a liberálisok és a nemzeti parasztpárt között. Erre engednek következtetni a következő tények: Vajda Sándor gyulafehérvári beszédeben néhány olyan kitétel használt, amelyek bizonyos megütközést keltenek a liberális körökben. A pártvezetőség interveiójára az inkriminált kitételek nem láttak napvilágot a Patria tudósításában. A Patria egyébként mai számában vezércikkét közöl, amelyben leszögezi, hogy nem volna lehetetlen megegyezést létesíteni a liberálisok és a nemzeti parasztpárt között a kormány elleni küzdelemben. A Patria azonban kétségesnek tartja, hogy a liberális párt ellenzéki hangulata összinté-e.

Madgearu mandátumhoz jut

A nemzeti parasztpárt szeretné minden áron mandátumhoz juttatni Virgil Madgearut, a párt főtitkárát, aki az összes volt miniszterek közül egyedül maradt ki a parlamentből. Ezért Mihalache, akit két helyen is megválasztottak, lemondott muscelmegei mandátumáról. A nemzeti parasztpárt listáján utána következő három jelölt ugyancsak bejelentette a mandátumról való lemondását és így ebben a kerületben megüresedett egy mandátum, amelyre pótválasztást fognak kiírni. A

nemzeti parasztpárt Madgearut jelöli, aki vel szemben, hír szerint, a liberálisok nem fognak ellenjelöltet állítani. Mironescu állítólag megegyezett ebben Ducával, mielőtt még a liberális párt vezére Párizsba utazott volna. Rekompensációképpen a nemzeti parasztpárt sem állít jelöltet Temes megyében, ahol Cozma Aurel szenátor halála miatt megüresedett mandátumra fognak új választást kiírni.

Miért maradt ki a parlamentből Madgearu?

Egyébként nem érdektelen azt tudni, hogy Madgearunak a parlamentből való kimaradása okozta azt a nyílt konfliktust, amely a volt pénzügyminiszter és D. R. Joanitescu között kibombant. Madgearu ugyanis Ilfov megyében Maniu mögött a második helyen jelöltette magát. Maniu a terv szerint valamelyik erdélyi mandátumát tartotta volna meg s így Madgearu Ilfovban mandátumhoz jut. A volt pénzügyminiszter, aki a nemzeti parasztpárt bukaresti tagozatának elnöke, míg az il-

Zátonyra futott egy amerikai óriás gőzös

London, november 6. Goodwin angol kikötőváros közelében a Schipping Board nevű amerikai hajóosztás Hyriant nevű óriásgőzöse homokzátonyra futott és megfeneklett. A hajó megmentésére azonnal segélyhajókat küldtek ki. Az óriásgőzös helyzete rendkívül veszélyes. A kiküldött segélyhajók eddig még nem tudták megközelíteni a zátonyra futott óriásgőzöst, csak azt figyelték meg, hogy a hajó legénysége a vízbe dobálja a hajó rakományát, mert azt hiszi, hogy ezzel tud segíteni a hajó súlyos helyzetén.

Cadere államtitkár tulzottaknak tartja az orosz készülődésekről szóló híreket

Bucuresti-Bukarest, november 6. Cadere Victor belügyi államtitkár hetek óta inspekción köröton van Máramarosban, Beszarabiában és Bukovinában, amely országrészekből az utóbbi időben egyre fenyegetőbb hírek érkeztek, különösen az oroszok terveit illetően.

Cadere visszaérkezve Bukarestbe, kijelentette az újságíróknak, hogy ezek a hírek kissé tulzottaknak bizonyultak.

Százezer lej miatt pereltek egy gyilkost az aradi törvényszéknél

Különös földvásárlás. A százezer lej visszafizetése előtt gyilkosságért letartóztatták. A gyanús igazoló tanuk. Az eskü letétele előtt a tanuk kihallgatását rendelte el a törvényszék

Arad, november 6. Különös ügy került az aradi törvényszék elé, amelyet Russu Alexa pécskai asszony indított Cheveresan Flora ellen, aki jelenleg gyilkosság miatt jogerős büntetését tölti ki.

Cheveresan Flora egy októberi estén egyik barátjával megbeszélte, hogy közösen elteszik a láb alól vagyonos apját. Meglestek, amíg az idősebb ember lefeküdt, azután behatoltak szobájába, ahol a fiu fejszecsapásokat mért az öreg fejére, míg társa azalatt fojtogatta a szerencsétlen embert. A törvényszéki tárgyaláson a gyilkosságot beismerték a vádlottak, amely október 10-én jätződött le.

Rusu Alexa keresetében előadta, hogy október 8-án, tehát két nappal a gyilkosság előtt átadott százezer lejt Cheveresan Florának azzal a megbízattal, hogy Arad határában vegyen számára földet. A kiválasztott terület azonban nem tetszett meg neki s ezért visszaléptek a vételtől.

A százezer lej Cheveresan Floránál

A BRÁZAY sósorszesz vásárlásánál ingyen kap egy csinos ivópoharat

fovmegyei, valamint a szomszédos vlasca-megyei tagozatok élén D. R. Joanitescu állott. Joanitescu a választásokon teljes erejével csak Vlasca megyében dolgozott, ahol listavezető volt s ahol sikerült is megválasztatnia magát. Ilfov megyében 1074 szavazat hiányzott ahhoz, hogy Madgearu is megkapja mandátumát.

Joanitescu „megdolgozta” Madgearu mandátumát

A választások után a nemzeti parasztpártban hire terjedt annak, hogy Joanitescu „megdolgozta” Madgearu mandátumát. A volt belügyi alminiszter nemcsak, hogy elhanyagolta a propagandát, de egyenesen arra ösztökölte a nemzeti parasztpárti választókat, hogy semmisítsék meg szavazataikat. Egy vezetőségi ülésen Madgearu felhozta ezeket a pletykákat és felvilágosítást kért Joanitescutól. Így tört ki a botrány. Madgearu magának vindikálta az ilfov megyei tagozati elnökséget is, amihez Joanitescu nem akart hozzájárulni. Az ügyből kínos lovagias affér keletkezett, amely még a két fél segédeit is összeveszejtette. A nemzeti parasztpárt vezetősége most salamoni megoldással igyekszik a további botrányoknak elejét venni. Popovici Mihály javaslatára rövidesen összehívják az ilfov megyei szervezetet és elnökké nem Madgearut és nem is Joanitescut, hanem Constantin Anghelescut, a Banca Nationala volt kormányzóját fogják megválasztani.

hogy az összeg átadása nem történt meg, a törvényszék a bejelentett tanuk kihallgatására újabb tárgyalási napot tűzött ki.

A jövő hétre várják Vulpeanu kiadatását

Cluj-Kolozsvár, november 6. Az utóbbi napokban hire terjedt, hogy a magyar hatóságok az apahidai gyilkos, Vulpeanu Augustint kiadták Romániának. A hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak, mert Vulpeanu Augustin jelenleg még mindig a budapesti ügyészség foglya. Bukarestből a kiadatási eljárás befejezését táviratilag sürgették meg s most már minden valószínűség szerint a gyilkos táncanárt a jövő hét elején kiadják Romániának. A kolozsvári hatóságok megtették a kellő intézkedéseket, hogy a határról küldött értesítés után azonnal leköldhessenek valakit Vulpeanu átvételére s hazahozatala után azonnal sor kerülhesen a gyilkosság rekonstrukciójára és a rövid ideig tartó rendőri vizsgálat befejezése után Vulpeanut átszállíthatják az ügyészségre.

Folytatódna az antiszemita tüntetések a varsói egyetemen. Berlinből jelentik: A Wolff távirati iroda varsói távirata szerint az egyetemen folytatódna az anti semita tüntetések. Több zsidó hallgatót megvertek. A nemzeti alapon álló diákok tömegesen a zsidónegyedbe vonultak és ott folytatták a zsidók bántalmazását. Egyik csoport a városi parkban brutalizálta a sétálókat. A kereskedők a tüntetés hírére bezárták üzleteiket. A rend csak órák múltán állott helyre. Mintegy ötven diákot őrizetbe vettek.

Befejezést nyert a prágai devizáértelket. Prágából jelentik: A devizáértelket tegnap befejezést nyert. A konferencia tagjai ma megszövegezték a hozott határozatokat.

Holtpontra jutott a nyomozás a szenatéri gyilkosság ügyében. A Szenatérén történt rablógyilkosság ügyében a rendőri nyomozás közel egy heti munka után még mindig kezdeti stádiumban van. A bünygyi osztály teljes személyzete feködt bele a nyomozásba, de a rendőrség eddigi munkája annyira eredménytelen, hogy ebben a pillanatban még sejténi sem lehet a tettesek kilétét. Hírek szerint a rendőrség gyanúsít valakit a gyilkosság elkövetésével, de eddig még nem sikerült olyan kézzelfogható bizonyítékokat beszerezni, amely az illető esetleges tagadását megtörhetné s így amíg a bizonyítékok beszerzése befejezést nem nyer, szó sem lehet őrizetbeviteléről.

Borzalmas repülőkatasztrófa Amerikában. Londonból jelentik: A Washington és Newyork között közlekedő egyik személyszállító repülőgép a newyersey Trenton közelében kigyulladt és lezuhant. A repülőgép öt utasa azonnal szörnyethalt. Holttesteiket megszenesedve vették ki a romok alól.

Kilenc matrózáldozata van a csendes óceáni amerikai flotta hadgyakorlatainak. Newyorkból jelentik: A csendesóceáni amerikai flotta tegnap éjjel Sanfranciskó közelében éjjeli gyakorlatokat tartott. A Colorado nevű csatahajó egyik repülőgép-elhárító ágyujának csöve felrobbant és az ágyúcső repeszelt, valamint a hatalmas légnyelő kilenc matrózt megölt és többeket súlyosan megbesített. A csatahajót ezután kivonták a gyakorlatokból és kikötőbe utalták.

Perlrott Csaba festőművész képkiállítás. A napokban nyílt meg Kolozsváron az Uhu Reg. Ferdinand ucai könyvkereskedésben Perlrott Csaba hírneves festőművész tombolával egybekötött kiállítás. A rossz gazdasági viszonyokra való tekintettel az értékes képek nem darabonként kerülnek eladásra, hanem 20 lejes tombolajegyeket árusítanak. Egy huszlejes tombolajegy tulajdonosa kilenc darab, összesen 104 ezer lej értékű képet nyerhet. Huzás 1931 december 23.

„Irt zsid

Newyork Kahn, a J európai is Agency ex pokban Be zett. Az ar zsidó intéz böztetett f Bernhard B

Dr Kahn — kozott Ame jairól. Mind ja az amer arról a kat európai zsid jekoran nen szedelem az át fog háru

— Kelet-dr Kahn — zet Ameriká most is oly őket, mint a kívánják, h feledkezzen to inségük nyei Kelet-gok nyomás. Az európai rosszabbodt kérnek egye testvéreik n nyujtsanak

1923-tól 19 rom-négy m morgó kelet lyezésére. A mindössze Európának. ezer dollárt. inséges zsidó juk azokat a Joint ICA. Joint kaptak ság mindössz zott az elmu európai zsidó nyit kap a jő től, mint az ben ugyani megtanulták hetnek önma kát végeznek tarthassák. E masz nélkül emberbaráti

Dr Khan e gok helyzeté irokat és ki a legkritiku Beszarabiaba a zsidók nag inség fenyege

Oroszország csak annyiba

2 lejbe

késnélküli bor dűli kipróbált egészségés és nőtt az „ID borotváló port amely 5 port nek az ára 10 néli: Reszling Ferdinand 30.

UJ

„Irtózatosságot fenyegeti kelet-európai zsidóságot” — mondja dr. Bernhard Kahn, a Joint európai igazgatója

Az amerikai segély lecsökkent 4 millióról félmillió dollárra

Newyork, november 6. Dr. Bernhard Kahn, a Joint Distribution Committee európai igazgatója és a Jewish Agency exekutívájának tagja a napokban Berlinből Newyorkba érkezett. Az amerikai zsidó sajtó és a zsidó intézmények vezetői megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak Bernhard Kahn dr. személyével.

Kelet-Európa zsidói várják, hogy Amerika ne feledkezzék meg róluk

Dr. Kahn az újságírók előtt nyilatkozott Amerikába való utazásának céljáról. Mindenek előtt informálni akarja az amerikai zsidó vezetőket arról a katasztrófáról, amely a kelet-európai zsidóságot fenyegeti. Ha idejében nem jön segítség, akkor a veszedelem az egész európai zsidóságra át fog húzódni.

Kelet-Európa zsidói — folytatta dr. Kahn — jól tudják, milyen a helyzet Amerikában. Nem is várják, hogy most is olyan összegekkel segítsék őket, mint az elmúlt években, csak azt kívánják, hogy az amerikai zsidók ne feledkezzenek meg róluk nagy, irtózatosságot fenyegető katasztrófa idején. A Joint teljesítményei Kelet-Európában a nagy válságok nyomása alatt erősen csökkentek. Az európai viszonyok annyira megrosszabodtak, hogy a zsidók nem is kérnek egyebet, minthogy amerikai testvéreik mai lehetőségükhöz képest nyújtsanak segédkezet nekik.

Három-négy millió helyett félmillió ...

1923-tól 1927-ig a Joint évente három-négy millió dollárt adott a nyomorgó kelet-európai zsidóság fölszámolására. Az elmúlt évben a Joint mindössze félmillió dollárt adott Európának. Ebből az összegből 300 ezer dollárt osztottak Lengyelország és Csehszlovákia zsidói között. Ha hozzászámítjuk azokat az összegeket, amelyeket a Joint ICA Foundation és az Agropoint kaptak, akkor az amerikai zsidóság mindössze 1.600.000 dollárt adott az elmúlt esztendőben. A kelet-európai zsidóság megelégszik, ha annyit kap a jövőben amerikai testvéreiktől, mint az elmúlt esztendőben. Közben ugyanis a kelet-európai zsidók megtanulták azt is, hogy miképp segíthetnek önmagukon. Emberfeletti munkát végeznek, hogy institúcióikat fenn tarthassák. Ha azonban teljesen támasz nélkül maradnak, akkor minden emberbaráti intézményük összeomlik.

Dr. Kahn ezután a különböző országok helyzetéről informálta az újságírókat és kiemelte, hogy a helyzet a legkritikusabb Lengyelországban, Beszarábiában és Ruszinszkóban, ahol a zsidók nagyrészt valósággal az éhség fenyegeti.

Az orosz zsidók helyzete

Oroszországban a zsidók helyzete csak annyiban javult, hogy a zsidóság

2 lejbe kerül egy borotválás

„IDEAL”

készenléti borotváló porral, amely egyedül kipurított és elismert higiénikus, egészséges és legolcsóbb. Kérjen mindent az „IDEAL” védjeggyel ellátott borotváló port 1/4 kgr.-os csomagolásban, amely 5 borotválásra elegendő és amelynek az ára 10 lej, vagy direkt a készítőnél: Reszling József borbély Cluj, Reg. Ferdinand 30. Óvakodjunk az utánzattól.

egy töredékét besorozták az ipari frontba. Így Oroszországban nehezek a megélhetési viszonyok, különösen a fiatal zsidó generáció egyrészemfő zsidók számára, akiknek nagy része teljesen pauperizálódott, de a fiatal zsidó generáció egyrésze már a gyárakban dolgozik és így deklaszáltak száma valamivel csökkent.

Palesztina helyzete

A palesztinai helyzetről szólva dr. Bernhard Kahn megállapítja, hogy a világháború nem abban a mértékben sújtotta Palesztinát, mint a többi országot. A palesztinai újjáépítés

azonban súlyosan szenved az alatt, hogy a Jewish Agency pénzügyi zavarokkal kénytelen küzdeni. E nehézségek következtében a Jewish Agency nincs abban a helyzetben, hogy a palesztinai újjáépítést abban a tempóban folytassa, mint ahogyan az a kongresszusokon elő volt irányozva.

— Azért jöttem ide — fejezte be dr. Kahn beszédét —, hogy az amerikai zsidóság vezetői előtt őszintén fel-tárjam az európai zsidóság helyzetét. Jól tudom, hogy itt, Amerikában is rossz a gazdasági helyzet, de viszont tudom azt is, hogy az amerikai zsidó-

Azzal még nem tett meg kötelességét, ha kifizeti előfizetési hátralékát...

Szerezzen egy új előfizetőt az Új Keletnek!

ha azt akarja, hogy az erdélyi zsidóság egyetlen organuma zavartalanul teljesítse kötelességét!

ság még mindig abban a helyzetben van, hogy elhárítsa a kelet-európai zsidóságról azt a katasztrófát, amelynek bizony be kell következnie abban az esetben, ha gyorsan nem jön segítség.

Egy metzi kereskedő „hazafias felbuzdulásában” merényletet akart elkövetni Briand ellen

A kereskedőt elfogták, de nem hajlandó elárulni, hogy miért akart bemenni Laval miniszterelnökhöz is?

Párizs, november 6. Nagy szenzáció tartja igazolomban a francia politikai világot. A déli órákban egy feltűnően ideges ember kereste Briand külügyminisztert és sürgős kihallgatást kért. A titkár közölte, hogy Briand vidéken tartózkodik s így nem beszélhet vele. Ezután az ember sürgősen kihallgatást kért Lavalhoz, a titkár azonban kijelentette, hogy a miniszterelnökhöz

csak úgy lehet bemenni, ha azelőtt való nap bejelenti magát. A belügyminisztériumban szolgálatot teljesítő ügyeletes rendőrszolgálatot teljesítő ügyeletes rendőrszolgálatot felüti az ember viselkedése, igazolásra szólította fel. Kiderült, hogy Collignya Marcelnek hívják, metzi kereskedő, aki hetekkel ezelőtt levélben is megfenyegette Briand külügyminisztert. A rendőrségen bevallotta, hogy ha-

zafias felbuzdulásában merényletet akart elkövetni Briand ellen. A metzi kereskedő, akinek zsebében revolvért találtak, letartóztatták. Arra vonatkozólag azonban, hogy Collignya miért akart Lavallal beszélni, a rendőrség nem tudott kinyomozni semmit sem. Collignya erre vonatkozólag semminemű felvilágosítást sem akar adni.

Lőrinczy ígéretet tett a vizsgálóbíró-nak, hogy néhány napon belül nevekről is fog beszélni

Néhány napon belül világosság fog derülni a Lőrinczy-ügy rejtélyére

Cluj-Kolozsvár, november 6. (Az Új Kelet tudósítójától). Lőrinczy Mózes ügyében Pastia dr., vizsgálóbíró ideiglenesen felfüggesztette a kihallgatásokat, tekintettel arra, hogy az első napok kihallgatásai a késő éjszakai órákba nyúltak és azok Lőrinczyt teljesen kimerítették. Ma délelőtt a vizsgálóbíró egyáltalán nem fogadatosított kihallgatást s Lőrinczyt csak délután kezdte újra vallatni.

A vizsgálóbíró a délelőtti órákban Lőrinczy feleségének engedélyt adott, hogy férjével, akit arra akart rábírní, hogy saját érdekében legközelebbi kihallgatása alkalmával mindenre a lehető legőszintébb feletet adja és amennyiben tettestársai is volnának, úgy azokra ne legyen tekintettel, ne kímélje őket az esetleges következményektől, mert amikor megszököése után ő és családja bajban volt, senki sem kelt védelmére és segítségére.

Hírek szerint Lőrinczy határozott ígéretet tett, hogy legközelebbi kihallgatása alkalmával több névről is említést tesz a vizsgálóbíró-nak, akik mindegyike tudomással bírt a sokmillió panama apróbb fázisairól.

Egyébként az egyik Lőrinczy elleni feljelentés kivizsgálása befejezést nyert. Ugyanis egy Csizmást nevű vasuti műhely munkás is a feljelentők között volt, akit Lőrinczy 123 ezer lejre köztartott meg. Az újabb vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Lőrinczy a 123 ezer lejt egy 80 ezer és egy 43 ezer lejes tételben két kolozsvári vállalatnál helyezte el s így ez a pénz visszakövetelhető, tehát Csizmást károsodás nem éri.

Lőrinczy délutáni kihallgatásáról még

nem szivárogtak ki részletek, de beavattott véleménye szerint az ügy jelenlegi állásából arra lehet következtetni, hogy a rejtélyes bűnügyre néhány napon belül

mégis csak világosság derül. Mára egyébként a vizsgálóbíró az ügyvel kapcsolatosan Lőrinczyn kívül még másokat is beidézt kihallgatásra.

Tizenkét kérdést akarnak tisztázni a Marmorosch Bank betétesei

A bank igazgatói kijelentették, hogy igyekezni fognak a betéteseket teljes összegben visszafizetni

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Új Kelet tudósítójától). A Marmorosch Bank betétesei tegnap érkekezletet tartottak Bukarestben. Az érkekezlet határozata értelmében a betéteseknek egy küldöttség kereste fel este hat órakor a bank igazgatóit. A küldöttséget Elefteriu szenátor vezette és abban L. Preis, I. Bercovici, Mateescu, Capatineanu, Rottenberg, Albulcanu, Spilescu ezredes és Carniol vettek részt. A betéteseket Coanda tábornok, Soepkez Richárd és Tabacovici, a Marmorosch Bank igazgatóságának tagjai fogadták. Elefteriu szenátor kérte a bank igazgatóságát, hogy a következő kérdések re válaszoljon:

- 1. Hogyan és milyen alapokból akarják a betétesek követeléseit likvidálni?
- 2. Milyen biztosítékokat tud nyújtani a bank?
- 3. Hajlandók-e a bank igazgatói személyes vagyonukkal garantálni a követeléseket?
- 4. Mi van az eladott ingatlanokkal?
- 5. Kik azok a „különböző adósok”? (69 millió lej).

- 6. Mennyi tartozása van a banknak a Banca Nationalánál és mivel van fedezve ez a tartozás?
- 7. Miért mondott le Blank Aristid és miért nem tért vissza a többiekkel együtt a bank élére? Hol van Blank Aristid?
- 8. A dohány elosztási koncesszió kérdése.
- 9. Hajlandók-e az igazgatóság tagjai ideiglenesen lemondani különböző járulékaikról?
- 10. Hány betétes van és hogyan oszlanak meg?
- 11. Mi van a párizsi palotával? Eladják-e?
- 12. Hogyan lett a bank fizetésektelen? Az igazgatóság tagjai igyekeztek megnyugtatni a betéteseket, hogy a bank mindent el fog követni a betétek teljes összegben való visszatérítése érdekében. Ugyancsak biztosították a betéteseket arról, hogy a dohány termékek elosztásából származó 150 millió lejes évi jövedelmet ugyancsak a követelések kiegyenlítésére fordítják.

Uj kémiai vivmány ócska szörmebundák (bon'atlanu!) divatos nutria barnára festhetők **CZINK-nél**

ivópozarat

ása nem történt a bejelentett további tárgyalási

várják Vul-datását

ember 6. Az utóbbi hogy a magyar gyilkost, Vulpeanu ániának. A hír ebből meg a valóság Augustin jelenleg ügyesség foglya. eljárás befejezés meg s most már szerint a gyilkos elején kiadják Romi hatóságok megéseket, hogy a hat után azonnal letulpeanu átvételére nnal sor kerülhesnstruálására és a ri vizsgálat befeszállítható az

tiszemita tüntet. Berlinből jelenoda varsói távirata lytatódna az anti b zsidó hallgatót lapon álló diákok edbe vonultak és bántalmazását. parkban brutali-reskedők a tünteleteiket. A rend helyre. Mintegy ttek.

a prágai devizantik: A devizazést nyert. A konszövegezték a ho

a nyomozás a szépen. A Szenátóren ügyében a egy heti munka stádiumban van személyzete fea, de a rendőrség a eredménytelen. n még sejtjen sem Hírek szerint a akik a gyilkosság még nem sikerült onvitékokat beszetleges tagadását g a bizonyítékok m nyer, szó sem

katasztrófa Ameantik: A Washing közlekedő egyik gép a newyerseiladát és lezuhant. azonnal szörnyet-szenesedve vették

ata van a csendes adgyakorlatainak. A csendesóceáni ijel Sanfranciskó atokat tartott. A egyik repülőgépe felrobbant és amint a hatalmas t megölt és töb-sített. A csataa gyakorlatokból

estümművész kép-nyild meg Kolozsvand uccai könyv Csaba hirneves egybekötött kép-sági viszonyokra s képek nem da-sra, hanem 20 rusitanak. Egy tulajdonosa ki-ezer lej értékű 31 december 23.

Elárverezik Bukarest legrégebb zsidó templomát, ha idejében nem jön segítség

A gazdasági válság elsodorja a világhírű Malbim templomát. Malbim emlékezete a bukaresti gettóban

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A főváros uccáin öreg szakállas zsidók röpcédulákat osztogatnak. Nem nézik meg, hogy ki kerül az utcájukba, öregnek, fiatalnak, férfinak vagy asszonynak, zsidónak és kereszténynek egyformán a kezébe nyomják.

„Egy segélykiáltás” a röpcédula címe. Aláírás: „A Meyer Leibisch Malbim zsinagóga tanácsa”. A „tanács” segítségért fordul minden jó zsidóhoz, akinek a szívében fekszik a híres „Malbim”-templom ügye, amelyet, ha nem érkezik meg idejében a segítség, el fognak árverezni.

Ha majd bezárják a Malbim-templomot...

„Hova mennek el a hívő gyermekek, Kadischt” mondani, ha ez a templom nem lesz többé, hiszen a többiek, amelyekben még „Minjan” sincs mindig, már reggel 8-kor bezárják?”

„Hova mennek el azok az apró gyermekek Thalmud Thórárt tanulni, akiknek szülei nem tudnak külön tanítót fogadni?”

„Es az öregek hol fogják esténként a Thórárt tanulmányozni?”

„A nagyünnepken pedig hova megy imádkozni a zsidó koldus, a zsidó csavargó, az a szegény zsidó, aki nem képes helyét megváltani, hova megy imádkozni, ha a Malbim-templomot bezárják, az egyetlen, amelynek kapui előtt nagyünnepken sem állanak csendőrök?”

„Azt várjátok talán, hogy mulatóhely, vagy kocsmá nyíljon a szentemlékü rabbi templomában?”

A gazdasági válság és az önkéntes adományok

A régi zsinagógát pár napon belül el fogják árverezni, ha nem érkezik segítség. Az omladozó épületet a tavaly renoválták és a renoválási költségeket a község nem volt képes kifizetni. Ez volt a főváros egyetlen ortodox ritusú zsinagógája, hívői a legszegényebbek. A templomot az eddig önkéntes adományokból tartották fenn. Az elmúlt ünnepeken azonban az önkéntes adományok oly csekély összeget tettek ki, hogy a renoválási költségeknek még a kamatait sem lehetett kifizetni.

A Malbim-templom

A Vácárestti nevű zsidónegyed kellős közepén, a Str. Bravilor 4. szám alatt van a régi zsinagóga. Széles, szürke falai komoran fordulnak szembe a Vácárestti zajongó, csilllingelő lármaival.

A renoválási munkálatok be sincsenek fejezve. Az ajtókat be sincsenek még festve, az öreg kopott padok kicserélésére mára nem kerülhetett sor.

Öregek és fiatalok a Thóra előtt

D. u. 5 óra. A zsinagógában élénk zsidó élet lüktet. Az egyik mellékteremből tanuló gyermekhangok szűrődnek ki. A zsinagóga előcsarnokában öreg zsidók tanulják a gemárárt. Készülnek a délutáni imára. Benn a zsinagóga komor homályában csönd van. Csak az emléktáblák aranyozott betűi fénylenek.

A templom gondnoka majdnem lelkesedve mondja el a zsinagóga alapítójának, a nagy Malbim rabbinak csodálatos életét és történetét.

Malbim nagyrabbi érdekes története

Megtudom, hogy Meyer Leibisch Malbim a 60-as években nagyrabbija volt a román fővárosnak. Híres bibliamagyarázó volt, akinek biblia-kommentárjai az egész világon ma is közkezen forognak. A modern iráskutatók a böles kritikust és filológust becsülték benne, míg a zsidó hívők a szentéletű látnokot tisztelték Malbimban.

— Malbimban egyesült a két véglet: a

Vázsonyi Vilmos és a magyar demokrácia. Vázsonyi művei két hatalmas kötetben rengeteg képpel, nagy lexikon alakban, luxus kivitelben, félbörkötésben 1126 oldalon a Lepage könyvkereskedés az az-előtti 2000 lejes ár helyett, amíg a készlet tart 560 lejért küldi meg utánvétel portómentesen. Kérje az árleszállítást nagy jegyzékét Lepage-tól Kolozsvár.

nyiltszemü racionalista filozófus és az erős hitével csodákra képes rajongó. Dániel próféta könyvéről irt kommentárjaiban, amelyben a próféta a világ megváltásáról beszél, Malbim csodálatos érzékével feltárta a világháboru borzalmaikat és annak következményeit.

— Mintegy ezelőtt 72 évvel megjósolta kommentárjában, hogy 1914-ben háború fog kitörni, amelyben az összes hatalmak résztvesznek és amely 1918-ban fog véget érni. Hogy utána koronák hullanak a

A Banca Nationala hamisított ezerlejes koboziert el az aradi pénzügyigazgatóságtól

A nyomozás megállapította, hogy a kitűnő hamisítvány miképp került forgalomba

Bucuresti-Bukarest, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Huzamosabb idő óta nem fordult elő, hogy a hatóságok hamis bankjegyeket fedeztek volna fel. A papírpénzek hamisítása helyett az érvek hamisítása kezdődött el, amelyet Kolozsváron lepleztek le, ahonnan valóságos elárasztották Erdélyt a hamisított husz-lejesekekkel.

Ugyátszik, hogy a bankjegyek hamisításában csupán rövid pihenő idő állott be s most ismét megkezdődtek a nagyobb papírpénzek hamisítását. Az aradi pénzügyigazgatóság főpéztára néhány nappal ezelőtt értesítést kapott a Banca Nationala aradi fiókin-tézetétől, hogy a beszolgáltatott papírpénzek között egy hamis ezerlejes volt. A bank szabályszerűen lepecsételte a hamisítványt, elkobozta azt és értesítette a pénzügyigazgatóság főpéztárát, amely kénytelen volt kicserélni a hamisítványt. A főpéztáros azonban emlékezett, hogy a bankjegyet az aradi állomáson működő vámhivataltól kapta, felhívta tehát a vámfőnökséget, hogy a hamisítványt, amelyet a Banca Nationala elkobozott haladéktalanul pótolja valódival. A vámfőnökségnél ugyancsak emlékeztek arra, hogy ezerlejesekkel egy is-

porba, éhínség, gazdasági válság s forradalmak következnek.

A jóslat bekövetkezik

— Malbim ellene volt az asszimilációnak. Tehát ellene volt annak is, hogy a zsidók nyilvános iskolákba küldjék gyermekeiket, mert ez az iskola menthetlenül az asszimilációhoz vezet. Álláspontját különösen a gazdagok és a progresszívek ellenézték. A hatóságokkal is meggyűlt a baja. Üldözték. Végül is helyzete annyira tarthatatlanná vált, hogy egy éjszaka parasztszekéren, álrühában kellett elmenekülnie, nehogy a hatóságok letartóztassák. Galiciába menekült és ott is halt meg.

— És valóban Malbim jóslata bekövetkezett. A szava igaznak bizonyult oly mértékben, hogy az általa megjósolt gazdasági válság ime az ő templomát is elviszi. Csak a szava él tovább.

Hátszegi Ernő

elnökség tagjain kívül választottak még egy husztagu végrehajtóbizottságot, melyben a temesvári zsidó ifjuság minden rétege képviselve van.

A választások megejtése után Reiter Ernő, majd Fried Miksa szólalt fel, aki javasolta, hogy az ifjusági szekció manifestummal forduljon Temesvár és Bánát zsidó ifjuságához a pártba való belépésre. Az alakuló gyűlésen egyben az ifjusági szekció számára a zsidó pártban fenntartott helyekre, Reiter Ernőn kívül, Fried Miksát az elnöki tanácsba és Fenichel Károlyt a végrehajtóbizottságba delegálta.

Németország az emigránsok eldorádója

Berlin, november 6. A múlt héten bejárt a lapokat a hír, hogy a perzsa sahkormány meg akarja szakítani a diplomáciai összeköttetést Németországgal, mert Németország vendégjogot biztosít néhány perzsa emigráns számára, akik Berlinben lapot adnak ki, amely — mint az emigránsoknál általában szokásos — nem nagyon respektálja annak az uralkodónak és a kormánynak az érzékenységét, amelynek uralma alól emigrálni volt kénytelen. A perzsa sahk ellen kiadott berlini lap címe Peykar, ami magyarul annyit jelent: A harc. Berlinben nagy feltűnést keltett, hogy a Peykar megjelent és bár az újságnak nyolc száma jelent meg, a legtöbb berlini nem vett róla tudomást, aminek nemcsak az az oka, hogy a perzsa sahk népszerű Berlinben, hanem az is, hogy a legtöbb berlini ritkán olvas perzsa újságot, már pedig a Peykar perzsa nyelven jelent meg. A berlini perzsa követészen azonban elolvasták az újságot, sőt bizonyára elolvasták Teheránban is, mert a berlini perzsa követ megjelent a német külügyi hivatalban és elégteltelt kért még pedig azt, hogy utasítsák ki a lap szerkesztőjét, egy Alawi nevű perzsa diákot.

A kérelem teljesítése nagy fejtörést okozott a berlini külügyi hivatalnak. A perzsa sahhall való baráti viszonyt bizonyára többre becsülték, mint Alawi szerkesztő barátságát, a külügyminiszter tehát eleget is tett volna a kérésnek, azonban a perzsa kívánság teljesítése súlyos alkotmányjogi konfliktusokat eredményezhetett volna. Mert könnyű Nisah perzsa sahnak, ő egyeduralkodója az országnak és — ha hinni lehet a Peykar állításainak — ezt az egyeduralmat meg lehetős éréllyel is gyakorolja. Ami nem is csoda, mert hiszen az erélyessége szerzte meg számára a perzsa trónt, hiszen néhány évvel ezelőtt még erélyes altiszte volt a perzsa hadseregnek, most pedig egy közel negyvenmillió királyság korlátlan ura. A berlini birodalmi kormány hatalma korántsem olyan korlátlan, mint a perzsa egyeduralkodóé. Hatvan évvel a egységes Németország megalakulása után a német birodalmi kormánynak nincs akkora hatalma, hogy valakit Németország területéről kiutasítson.

Van ugyan birodalmi kormány, amely hozhat rendelkezéseket, adhat ki rendeleteket, de nincs végrehajtó hatalom. A végrehajtó hatalom: az egyes államok kormányait, tehát a porosz, a szász, a württembergi és egyéb kormányoké s nagyon kétséges, hogy például a porosz kormány, amelynek a miniszterelnöke szociáldemokrata, kiutasít-e valakit Poroszország területéről csak azért, mert a birodalmi kormány és a perzsa sahk így kívánja. Az egész Németországból való kiutasítást pedig majdnem lehetetlen volna végrehajtani, mert például Braunschweigben, ahol a kormány Hitler párti, biztosan vendégjogot adnának a kiutasított-nak.

A német birodalmi kormány végre is úgy oldotta meg a kérdést, hogy a perzsa sahk is jóllakjon és az alkotmány szénája is megmaradjon, hogy megvezett a porosz kormánnyal, hogy csak Poroszország területéről utasítsák ki Alawi szerkesztőt, ellenben Szászország befogadja a kellemetlen idegent, Alawit elszállították egy óra járásnyira Berlintonól a szász határra és ott utjára engedték, hogy ha akar, akkor Drezzában csinálhat lapot a perzsa sahk ellen.

Vasárnap tartja meg a Zsidó Párt temesvári tagozata évi közgyűlését

Megalakult a Zsidó Párt bányási ifjusági szekciója

Timisoara-Temesvár, november 6. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ezei juniusi országgyűlési választások jóformán készületlenül találták az egész országban az akkor ad hoc megalakított Zsidó Pártot s a párt keretébe tömörülő zsidóságot. Azonban a Zsidó Párt kezdetleges stádiumában is olyan hatalmas sikert aratott, amely a legoptimistikusabb várakozásokat is felülmulat. Hiába volt hatósági terror, fenyegetés és minden más belső és külső pártbontó kísérlet a zsidóság nagy zöme fegyelmezetten odaállott fiatal pártja mögé és győzelemre vitte a zsidóság első komoly politikai alakulatát.

A Zsidó Párt sikerében a bányási zsidóság is osztozik. A bányási zsidóság a választások alatt olyan példáját adta a fegyelmezettségnek és politikai érettségnek, mely pártját ritkítja. Ha ugyanis figyelembe vesszük, hogy a Bánátban hozzávetőlegesen 10—12 ezer zsidó él s a választásokon körülbelül 3000 szavazatot esett a zsidó pártba, könnyen állapíthatjuk meg, hogy a bányási zsidó szavazópolgárok 65—70 százaléka a zsidó párt mellett tört lándzsát. Természetesen, a juniusi választások óta a párt itteni vezető emberei mindent elkövettek a párt népszerűsítésére. Az eddig elért eredményekről aztán most vasárnap, november 7-én az ugynevezett „Gyárudvarban” meg-

tartandó első közgyűlésén fognak beszámolni a párt vezetői. A szóbanforgó közgyűlés azonban messzi tul fogja szárnyalni a sablonos gyűlés-formákat, mivel a Bányáság különböző községeiből és városai-ból a zsidóság összes számottevő rétegei beígérték részvételüket s ezenkívül is az itteni zsidóság ezt az alkalmat használja fel első komoly zsidó politikai demonstrációnak.

Ugyanitt még megemlékezünk a bányási zsidó ifjuság politikai megmozdulásáról is. Az itteni ifjuság semmivel sem marad mögötte az „öregeknek” s az elmúlt vasárnap a bányási zsidó ifjuság legszele sebb rétegeinek bevonásával immár meg is alakította a zsidó párt temesvári, illetőleg bányási tagozatának ifjusági szekcióját. Ezen az alakuló gyűlésen Reiter Ernő vitte a szót, aki lelkes szavakban vázolta a zsidó párt történelmi fontosságát és hivatását és beszédében arra a konkluzióra jutott, hogy a kolozsváriak példájára a temesvári zsidó ifjuság is alakítsa meg szekcióját. Az egybegyűltek az elmondottak hatása alatt egyöntetűen kimondták az ifjusági szekció megalakulását s egyben megválasztották az ifjusági szekció vezetőségét is. Az ifjusági szekció elnökségének tagjai: elnök Reiter Ernő, alelnökök: Fenichel Károly, Fried Miksa, valamint titkár: Stern Henrik. Az

„OLLA”
GUM

világmarku megújva a neml betegségek-től.

HI

UJ KELET
bányási
Főszerkesztő
Felelős szerk.
Bukare
Hátszegi Er
Kikkelnek után
megjelölés

— Einstein le
an adják ki,
osiah Macy Ju
ománys alapít
mult évben na
Einstein-elm
rre tetszi, hog
őzelebb ki fogj
enában. Einst
iti az 1929-be
ágnese mező
ásainál dr. Wa
j mű folytatja
hol a relativitá
ai világpép tov
a természeti
osabb törvény
szszavezetését,
ítás elmélete l

— Nem gilt
k: Németorsz
eszélnék a Ha
ésről, amelyen
ok és a Huga
ldali forradal
adtak arra, hog
nemországot, h
om. A gyűlésen
római katolík
es papi ornátu
ész képviselte
lították a jelen
gyház képvisel
volt udvari pa
ázát pedig dr
ész képviselte
ése körül mos
Naciknak. Errő
püspöki hivat
mult év februá
gyházi rendb
hármind egyhá
püspöki hivat
gyházi hatóság
politikai okok,
endő cseleked
eik most találg
az áldás, amely
ki Hitler és H

— „A zsidó
an” címen ta
delőtt 10 óra
as Endre ug
dar képvisel
sz Profeszor
er. Fischer Jó
és díjtan.

— An elkin
jelentik: Tien
a Carmen cim
A spanyol mil
gen lett volna
egy kissé átal
operájában do
nai étirásban
maradhatott
uccai kereske
házaló lett b
ték volna meg
bikaviador ke
kamilló polgá
menben — ka

— Jibou k
vasár novemb

— Nagy a
Alap javára,
regeen megha
tekintélyes n
750.000 dollár
Nemzeti Al
pényt azonban
lehet csak
átadni.

— Kimutat
let 1931. évi
Kiosztatott 8
bor. Bevétel
tagdíjakból
hozzájárulás
900, tartalé
4444, összes
osztott ebéde
4105, igazg.
konyhai kiad
városi beteg
6sszesen 43.
zők, Mőzes

HIREK

UJ KELET az egyetemes erdélyi és bányászati szidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő, Str. Cobălcescu 54.
 Készenléti utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Einstein legújabb művét Pasadena-ban adják ki. Newyorkból jelentik: A Josiah Macy Junior Foundation nevű tudományos alapítvány kezelésére, amely az elmúlt évben nagyobb összeget folyósított Einstein-elmélet kiteljesítésére, közölni fogja Einstein új művét legelőször is, majd a kaliforniai Pasadena-ban. Einstein új munkája tökéletesíti az 1929-ben nyilvánosságra hozott Einstein-elméletet. Einstein kutatómunkájának dr. Walter Mayer asszisztált. Az új mű folytatja Einstein életművét, ahol a relativitás elméletre épít. A fizika világkép további egységesítését jeleníti meg, a természeti jelenségeknek meg általánosabb törvényekre és formulákra való visszavezetését, mint ahogy azt a relativitás elmélete lehetővé teszi.

Nem gílt az áldás. Berlinből jelentik: Németországban még mindig sokat beszélnek a Harzburgban megtartott gyűlésről, amelyen felvonultak a hitleriánusok és a Hugenberg-párt, tehát a jobboldali forradalmi csoport és programot vitat arra, hogy miképp alakítsák át Németországot, ha kezükbe kerül a hatalom. A gyűlésen úgy az evangélikus, mint a római katolikus egyházat egy-egy teljes papi ornátusba és díszbe öltöztött lelkes képviselő a pódiumon, akik megállították a jelenlevőket. Az evangélikus egyház képviselője, a hírhedt dr. Döring volt udvari pap volt, a katolikus egyházat pedig dr. Hoinka volt katonai lelkes képviselő. Az utóbbinak a szerepe körülményes volt, mert a Hoinka van a kárára. Erről a lelkészről a boroszlói püspöki hivatal kijelenti, hogy már a múlt év február 22-én elbocsátották az egyházi rendből és megtiltották, hogy bármilyen egyházi funkciót teljesítsen. A püspöki hivatal nyilatkozata szerint az egyházi hatóságokat erre a lépésre nem politikai okok, hanem dr. Hoinka büntető cselekedetei kényszerítették. A Náci most találgatják, hogy érvényes-e az az áldás, amelyet az elcsapott pap osztott Hitler és Hugenberg híveinek.

„A zsidóság sorsa itt és Palesztinában” címen tartanak előadást vasárnap este 10 órakor az Urániában: Dr. Baross Endre ügyvéd Cluj, dr. Fischer Tivadar képviselő Cluj, dr. Geiber író Várad, Prof. Szilberbusch Bucuresti és Fischer József képviselő Cluj. A beléj és díjtalan.

Az elkínazált Carmen. Londonból jelentik: Tiencsinben most mutatták be a Carmen című operát — kínai nyelven. A spanyol milióban játszódó Carmen idegen lett volna a kínai nézőknek és ezért egy kissé átírták. Carmen, aki Bizet operájában dohánnyágyári munkásnő, a kínai átirásban mosónő lett. Don Jose sem maradhatott meg csempésznek, hanem cseccai kereskedő, vagy mondjuk ki, hogy ázálós lett belőle. Azt sem igen érthető volt volna meg a kínaiak, hogy valaki mint bikaviador keresi a kenyerét és így Estambul polgári foglalkozása a kínai Carmenben — kardnyelős művész.

Jibou községben az országos állatvásár november 19-én lesz megtartva. Nagy alapítvány a Zsidó Nemzeti Alap javára. Newyorkból jelentik: Németországban meghalt Newyorkban Morris Wohl tekintélyes nagyiparos és filantróp, aki 750.000 dollárra becsült vagyonát a Zsidó Nemzeti Alap javára hagyatkozta. A pénzt azonban legkorábban két év múlva lehet csak felvenni és rendeltetésének átadni.

Kimutatás a „Marpe Lanefes” Egyet 1931. évi október havi működéséről. Kiosztatott 850 ebéd, 160 liter tej, 10 liter bor. Bevételek: 850 ebéd á 30 25.500 lej, tagdíjakból 11.615, templomi és egyéb hozzájárulások 560, ebédek megváltása 300, tartalékalapból (e havi tulkiadás) 4444, összesen 43.019 lej. Kiadások: Kiosztott ebédek értéke 25.500, ételherdásért 4105, igazg. költs. 2600, jutalékokra 2290, könyvkiadások és fűzés 4095, tejszámla városi betegeknek 1376, segélyek 3053, összesen 43.019 lej. Neumann Mórné elnök, Mózes Elek titkár.

Kolozsváron rendzavarás nélkül zajlik le a november 7-iki vörös nap

Cluj-Kolozsvár, november 6. A szombati, november 7-i vörös nappal kapcsolatosan a kolozsvári hatóságok minden óvatossággal megtekintették, hogy az rendzavarás nélkül folyjon le. Kolozsváron a rendőrség és a katonaság állandó permanenciában áll a vidéken pedig mindenütt megerősített csendőrszolgálat vigyáznak arra, nehogy a szélsőséges elemek esetleges rendzavarást kísérjenek meg. A jelek szerint a november 7-i vörös nap is ép olyan simán fog lezajlani, ugy Kolozsváron, mint a megyében, mint ahogy az előző vörös napok általában.

Bethlen védeni akarja magát. Budapestről jelentik: Hír szerint Bethlen volt miniszterelnök a jövő hét keddjén a képviselőház ülésén fel fog szólni tízéves kormányzásának védelmében.

A zsidó nőegylet teadélutánja. A kolozsvári zsidó nőegylet, amely a város jótékonyági akcióiban mindig vezető helyen állott, a téli szezon alkalmából újra bevezeti a kitünően bevált teadélutánokat. Első őszi teadélutánját a „Newyork” dísz termében fogja a nőegylet megtartani, vasárnap, a hó 8-án délután 5 órakor. Már most felhívjuk a zsidó közönséget, hogy a rendezvényt látogassa annál is inkább, mert a rendezőség meglepetéseket tartogat a közönség szórakoztatására. A nőegylet teadélutánja igaz jótékonyt szolgál és aki itt tölti el délutánját, legideálisabb módon köti össze a kellemest a hasznossal.

Az Európa-konferencia befejezte ülését. Genfből jelentik: Az Európa-konferencia bizottsága befejezte ülését, amelyen a gazdasági megneemtámadási egyezmény kérdését vitatták meg. A bizottság a kormányok válaszaiknak beérkezése után az Európa-konferencia összehívása előtt újabb ülésre jön össze Genfben, hogy a válaszok felhasználásával megkövetelje a konferenciának előterjesztendő javaslatot.

Növekedett a Federal Reserve Bank aranykészlete. Londonból jelentik: A newyorki Federal Reserve Bank hetek óta először jelenti aranykészletének növekedését és pedig 27 millió 439 ezer dollár értékkel, melynek túlnyomó része külföldi kormányok számlájára rezervált arany kategóriájában esik.

Növekvő felhőzet várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint nyugatról növekvő felhőzet és esőhajlam várható déli légáramlással és az éjszakák enyhülésével. A hőmérséklet Budapesten ma délután 9 fok Celsius volt.

Több sorsjegy nagyobb esély

siessen még egy MENTŐSORSJEGYET venni, hogy A HÖLNAPI HUZÁSNAL részt vehessen. SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK, az uccai árusoknál is és a KÖZPONTI SORSJEGYIRODÁBAN Cluj, Str. Memorandului No. 16.

Piscator kudarca. Berlinből jelentik: Ervin Piscator ismert berlini rendező többször sikertelen kísérletet tett, hogy Berlinben kommunista színházat alapítson. E kudarcok után a szovjetkormány Oroszországba hívta, hogy ott kommunista propaganda-filmeket készítsen. Piscator a legnagyobb orosz hangosfilm-színház rendezőnek alkalmazta, azonban a két film közül, amelyet készíteni akart, egyik sem sikerült. A filmgyár állami vezetősége megállapította, hogy Piscator igen sok pénzt pocékol el, végül is a rendezőnek el kellett hagynia Oroszországot és most újra Berlinben tartózkodik.

Átkísérték az ügyészséghez a bécsi kommunista utlevélhamisító műterem vezetőit. Bécsből jelentik: Az okmány- és utlevélhamisító titkos kommunista műterem vezetői Klose németországi kommunista vezér és Klivar Imre, a volt monarchia katonai ténkező intézetének rajzolója. Rajtuk kívül még tizenketten kerültek letartóztatásba. Hat letartóztatottat átkísérték az ügyészségi fogházba. A külföldi követések megbízottai ma valószínűsítést rendeztek a rendőrségben, ahol egyik szobában megtekintették a bűnjelket, köztük 264 darab legkülönbözőbb vízumbélyegzőt.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűviz szabadja teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható kórhisti kísérletek folyamán bizonyult, hogy a Ferenc József viz szellemi munkásoknál, neurastheniás embekeknek és betegeskedő asszonyoknak rendkívül jótékony hatású gyomor- és béltisztító szer. A Ferenc József keserűviz gyógy szertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az osztrák jegybank elutasította Bécs város devizaigénylési kérését. Bécsből jelentik: Az osztrák jegybank nem honorálta azokat a devizaigényléseket, amelyeket a bankok külföldön elhelyezett s idegen valutára szóló kötvényeiknek szelvénybiztosítói érdekében és a kisorsolt kötvények beváltása céljából támasztottak. Elutasították Bécs város devizaigénylési kérését is, amelyet pedig azzal indokolt, hogy a városi kölcsönkötvények árfolyamát másként megvédeni nem képes.

Orvosi szakülés. A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület a napokban tartotta meg 19. rendes szakülését. A tárgyszorozatban először a dr. Normand által az előző szakülésen az Insulinról tartott érdekes előadásának megvitatása szerepelt. A folytatódó vita során számosan szóltak hozzá a kérdéshez, amelyet a fel-szólaló orvosok mindenike a saját szakmája specialitása szempontjából egészített ki érdekes észlelési adatokkal. A vitában résztvettek dr. Harth, dr. Taub, dr. Walter, dr. Leitner, dr. Heller, dr. Grünwald és dr. Stern. A tudományos ülés további tárgya dr. Vass Zoltán az internacionális fogászati kongresszusról tartott részletes beszámolója volt. Az előadó alapos felkészültséggel, nagy szakismerettel, élénk megvilágításban ismertette a kongresszuson felvetett és megtárgyalt összes szakkérdéseket, úgy, hogy a késő éjjeli órákba benyúlt referátum minden szakmabeli orvosban a legnagyobb érdeklődést váltotta ki. Dr. Király és dr. Goldenberg előadása a legközelebbi szakülésre halasztott.

Rohamosztagokkal gyűjteti össze a szovjet a gabonát. Londonból jelentik: Varsón át érkezett jelentések szerint a szovjet az északi Kaukázusban és a Közép Volga vidékén rohamosztagokkal gyűjti össze a gabonát, de az összegyűjtött mennyiség még így is körülbelül 40 százalékkal alatta maradt az előirányzatnak. A kollektív farmok a termés túlnyomó részét vetőmag céljaira és saját szükségleteikre tartják vissza.

SCHULHOF EMILNÉ
ORIENT
 Szövművészeti Iskola
 ORADEA, Str. Ep. Ciorogariu 14
 Művészi perzsaszönyegek, szövött gobelinek, külföldi fonalak
 Vidéki rendelések utánvétellel gyorsan és pontosan eszközöltetnek

NAPROL-NAPRA

Berlinben egyesület alakult az elvált nők védelmére. A klubnak az a célja, hogy az elvált asszonyoknak jogi, orvosi és gazdasági tanácsot adjon. A klubba olyan nőket is felvesznek, akiket a férjük elhagyott anélkül, hogy elvált volna tőlük.

A gangeszmenti Darbbangah maharadzsaának, India leggazdagabb földbirtokosának londoni Savoy szállóbeli lakásáról ismeretlen tettesek ellopták a fejedelem 10 millió fontot érő ékszereit, amelyeket tegnap a királyi pár teadélutánján magán viselt. A Scotland Yard detektívjeit mozgósították s nagy apparátussal láttak hozzá a nyomozáshoz. A tettesek a legnagyobb óvatossággal jártak el, mert a legjobb nagytitkokkal sem lehetett a lakásban ujjlenyomatokat találni.

A fizetésképtelenné vált Royal Mail angol vállalat egy évi börtönbüntetésre ítélte volt elnökét, lord Kyslant a dartmoori fegyházban megkezdte büntetése kitöltését. Az egykori többszörös milliommest és mindenható pénzfejedelmet darócruhába öltöztették és semmiféle kényelmet nem adnak meg neki.

Jövő tavasszal új sztratoszféra-repülés készül. Oswald Shord és Euttache professzorok léggömbbel 20 kilométer magasságba akarnak emelkedni. A léggömb, amelyet rádió-adóberendezéssel is el fognak látni, a Shord Brothers gyárban munkában van.

Berlin Lichtenberg városrészében levő Azeta műhelygyár igazgatósági irodájában az éj folyamán betörők jártak. A trezort forrasztólámpa segítségével megnyitották s nemcsak készpénzt vittek el 14 ezer márká értékben, hanem a gyártási eljárásához szükséges nagytékű nemesfémorsókat is. A csaknem ötven ezer márká értékű kárbiztosítás révén megtérül. A nyomozás megindult.

Chiappe párizsi rendőrfőnök közelebből Berlinbe utazik s azután több más európai fővárosba is azzal a céllal, hogy nemzetközi kommunistaellenes rendőrségi hadjáratról tárgyaljon.

Kozma Andort, a hetvenéves aggyaggyár-üzemeltetőt Budapesten az uccán aggyaggyár-üzemeltetőt a hazaszállították lakására. Az orvosi konzilium megalapította, hogy amennyiben újabb vérzés nem áll be, életben fog maradni.

A butorozott szoba című szellemes, pikáns, erotikus film 8 felv. kerül bemutatásra az Épitőmunkás-Ottthonban szombaton, nov. 7-én 5-7-ig, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn 5 és 7 órakor utoljára kerül színre. Főszerepben: Fritz Schultz, Margot Landa, Hans Albers és Paul Hörbiger.

Arverési hirdmény. Szombaton, f. hó 7-én d. u. 4 órai kezdettel 82 drb. eredeti, művészi olajfestmény, dr. Pordea közgyűjtemény közbenjöttével, darabonként kiállítására kerül elárverezve a v. Wesselényi Miklós ucca 3. szám alatti üzlethelyiségben.

A Zsidónő Szakácskönyve

1000-né több kitérő recept. A közel 400 oldalas, szép kiállítású vászonötéses könyv

ÁRA: 300 LEI

Kapható az UJ KELET könyvosztályában

A világmarka megóvja Ön a neml betegségek 161.

Színház-Művészet

Ma este Okos Mama nagyon olcsó mozhelyárrakkal

Poór Lilivel a címszerepben kerül ma este színpadra a tavalyi évad legnagyobb sikerű operette újdonsága, az „Okos ma”. Az előadást bérleten kívül, nagyon olcsó mozhelyárrakkal tartják meg.

Holnap délután mozhelyárrakkal Huszár fogás Holnap este Conrad Veidt

A „Huszár fogás” című nagyszerű új operette kerül színpadra holnap délután 5 órakor, nagyon olcsó mozhelyárrakkal. Holnap este Conrad Veidt-nak, a film koronázatlan királyának egyetlen személyes fellépése a Magyar Színházban egy bécsi kitűnő társulat élén, az „Ó” című 3 felvonásos vígjáték újdonságban.

Hétfőn este „Vihar a Balatonon” premiérje

Az idei évad nagy operette slágerének, a „Vihar a Balatonon” című újdonságnak hétfőn este lesz a lázas izgalommal várt premiérje.

A Magyar Színház heti műsora

Szombaton d. u. 3-kor: Dörmögő Dömötör. (Gyermekelőadás nagyon olcsó mozhelyárrakkal, sorozatszám 43.)

Szombaton este: Okos mama. (Operett-újdonság, nagyon olcsó mozhelyárrakkal, Sorozatszám: 44.)

Vasárnap d. u. 5-kor: Huszár fogás. (Operett-újdonság, nagyon olcsó, mozhelyárrakkal, Sorozatszám: 45.)

Vasárnap este 8 1/2-kor: Conrad Veidt egyetlen személyes fellépése a bécsi „Komédia” teljes társulatával. Színpadra kerül: Ó. (Savoir világhírű vígjáték. Mérsékelttel emelt helyárrakkal. A helyek árai olcsóbbak, mint a Harry Liedtke-előadás alkalmával. Bérlet-szünet. Sorozatszám: 46.)

Hétfőn este 8 1/2-kor: Vihar a Balatonon. Operett-újdonság, először. Az idei évad legszenzációsabb sikerű, Budapestben százszor adott operette. Poór Lili, Neményi Lili, Tompa Béla, Háász Aladár fellépése. Premierbérlet 9. szám, Sorozatszám: 47.)

Kedden 8 1/2-kor: Vihar a Balatonon. (Operett-újdonság, negyedszer. Bérlet B. 8. Sorozatszám 48.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Szombaton 3, 5, 7, 9 órák: Danton. Hatalmas dráma a francia forradalom idejéből. Főszereplő: Fritz Kortner, a legnagyobb filmszínész. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírű és Micki Maus.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné: Tom Mix legnagyobb filmje. Olcsó helyárrakkal.

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órák: Danton. Hatalmas dráma a francia forradalom idejéből. Főszereplő: Fritz Kortner, a legnagyobb német filmszínész. Műsor előtt: A legújabb Paramount világhírű és Micki Maus.

ZSIDÓ-TÁRGYU KONYVEINK

- Ben Ami: Palesztinai utmutató . . . 5 L
- Edmond Fleg: A próféta gyermek 100 L
- Leitner: Órsón a zsidóság frontján 60 L
- Herzl Tivadar: Ós-Uj Hon . . . 140 L
- Hatvany Lajos: Urak és emberek I. és II. kötet . . . 442 L
- Feuchtwanger: Herceg és a zsidója 70 L
- Pöldi Mihály: Halasi Hirsch fia . 272 L
- Marois: Siszraeli . . . 264 L
- Oszkár bácsi legszebb meséi . . . 28 L
- Sass Irén: Kol Nidre . . . 30 L
- Dr. Marton Ernő: A zsidó nemzet Erdélyben . . . 4 L
- Gorelik: Cion és Golusz . . . 15 L
- Nordai: Dr. Kohn . . . 30 L
- S. Alechem: Leégett nemeseik . 20 L
- Ugyanaz kötve . . . 30 L
- Nachum Goldmann: A zsidó nemzet követelése . . . 8 L
- Paneth: Utazásom a Szentföldön . 7 L
- Dr. Blank: Mit akar a cionizmus . 35 L
- Mairovits: A tóra és cionizmus . 4 L
- Gizskalai János: A titok . . . 15 L
- Gizskalai János: Támár . . . 50 L
- Szokolow: Uj zsidók . . . 15 L
- Kacér: Golem ember akar lenni . 15 L

- Agon: És a megörnyedt kiegyenesedik . . . 25 L
- Sass Irén: Hires zsidó asszonyok . 40 L
- Daniel könyvének magyar fordítása Modern zsidó költők . . . 20 L
- Bíró Lajos: Zsidók útja . . . 50 L
- Grottor: Zsidó reneszánsz . . . 20 L
- Székely Béla: Szedszera . . . 20 L
- Sombart Werner: A zsidók jövője . 38 L
- Graetz: A zsidó törzs megújítása A talmud könyve I. II. III. . . 140 L
- Komor András: Fischmann et Co. 190 L
- Ujvári: Tulsó parton . . . 80 L
- Ujvári: A cédrusfa daliája . . . 25 L
- Heine: Sabbat hercegnő . . . 60 L
- Dosztojevszkij: Zsidó-kérdés . . 10 L
- Bíró Lajos: Bazini zsidók . . . 66 L
- Dr. Kohn: Palesztina kolonizáció . 60 L
- Izsák Arnold: Mentő csillagok . . 80 L
- Kiss József: Jokli . . . 90 L
- Szabó Imre: Uj Balkán . . . 120 L
- Szabó Imre: Utolsó máglya . . . 120 L
- Böhm: A cionista mozgalom . . . 120 L
- Barchokba: A zsidó ifjúság könyve diszkötet . . . 70 L

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Vidékre utánvétellel, vagy az összeg és portó költségek (pénz, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk!

KÖZGAZDASÁG

A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara memoranduma

Tárgu-Mures-Marosvásárhely, nov. 6. A marosvásárhelyi Kereskedelmi és Iparkamara, amely a négy székely vármegye, Maros, Csík, Háromszék és Udvarhely megyék kereskedelmi érdekeltségeit fogja össze, memorandummal fordult a kereskedelmi minisztériumhoz. A memorandum szerint csakis a természetes gazdasági centrumot jelentő városokban létesített kereskedelmi kamarák tudnak eredményes munkát kifejtetni. A jelenlegi rendszer, amely a régebben működő 20 erdélyi kamara helyébe 49-et állított fel, nem vált be. Jobb a régi rendszer azzal a módosítással, hogy a több várost magába tömörítő természetes gazdasági központok kamarái állandó kirendeltségeket állíthassanak a hozzájuk tartozó nagyobb városokban.

Kéri a memorandum a választói jog teljes tisztázását, valamint azt, hogy a több vármegyét felölelő kamarákban a csatlakozó választói arányszáma szerint nyerjenek képviseletet, az igazgatótanácsba pedig minden megye önállóan küldje be a maga képviselőjét. Az igazgatótanácsok negyedévenként gyűljenek össze a kötelező gyűlésre, mert a havonkénti ülés sokkal több költséget emészt fel, mint amennyi haszonnal jár. Fontos volna azonban az, hogy a kereskedelmi mi-

nisztérium havonta egyszer az ország összes kamarai titkárnak a bevonásával értekezletet tartson, mert csak így lehet meg az állandó és hasznos érintkezés a minisztérium és a kereskedelmi kamarák között. A rendeletek kiadásánál azok végrehajtásánál a minisztérium higgassa meg, sőt kérje ki a Kamarák véleményét.

A Kamarák országos szövetsége december első napjaiban kongresszust tart Bukarestben. Erre az alkalomra készült marosvásárhelyi memorandum.

Magánegyesület köt a Katz és Bernát cég hitelezőivel. A Katz és Bernát cég összes áruhitelezői, számszerint 50-en, a 20. század lakosságának iródtájában hitelezői értekezletet tartottak és itt egyhangul elfogadták a cég 60 százalékos egyezségi ajánlatát, fizetendőleg 4 hónap után az egyezség végleges megkötéséig számított 22 havi egyenlő részletben. Működés után ezen hitelezők körül 2 millió lej feletti követelést képviselnek és mindnyájan főtűnő jóindulattal viseltetnek a 20 év közbejárásában álló cég irányában, minden remény meg van, hogy a kényszer egyezség eljárása elkerülésével a cég pályán fogja az összes hitelezőivel meg egyezni.

RADIO MUSOR

Szombat, november 7.

Bukarest, 19.10: Zenekari hangv. 20.30: Operaelőadás.

Budapest 9.15: Rádió házikvartett. — 12.05: Cigányzene. 16: Játéköra. 17.35: Kvartett. 18.20: Rádió amatőrposta. 19: Olasz operaest, grammofonlemez. 20:

Tóth Imre emlékirataiból. 20.30: Európai műsorcsere. Lehár-est. Kern Adél, Patai Kálmán és a bécsi filharmonikusok. Magányzene.

Bécs. 20.30: Lehár hangv. Berlin. 19.10: Schubert szonáta. Stuttgart. 19.45: Duettek operaképző. Langenberg. 20.30: Hangv. Bécsből. Varsó. 23: Könyvü és tánczene. Milánó. 19.40: Grammfón. Róma. 21: Mascagni opera. Prága. 19.30: Jazz.

Apróhirdetések

Ujra megnyitott Léb ort. kóser étterme Malom ucca 14. szám alatt! Izletes ételek, olcsó árak, kellemes helyiség. Utazóknak 10 százalékos kedvezmény. Abonoma, esküvők, bankettek olcsó áron.

Harminchat éves disztinyvált, keresztény uriaszony, előkelő zsidó háznál házfőnök, nevelőnői vagy anyahelyettesi állást keres. Igényei szerények. Cim Tárgu-Mures, Str. Haria 22. K. A.

Hálóberendezések szép kivitelben, egész teleszilgyóker, hármasság ultramodern afrikai körte, barna virágkőris, haboskőris olcsón eladó. Kleinberger műasztalos Str. Jasilor (Nagyszamos u.) 10.

A Donáth uton levő jégveremhez egészségi szempont miatt társat, vagy vevőt keresek. Érdeklődni déli 12-3 óra között Hellmann, Regele Ferdinand 101.

Elsőrendű ellátás egyetemi hallgatóknak a Hochmann leányotthonban Cluj, Str. Iuliu Maniu 9. Nyelv- és zeneoktatás bejáróknak is. Mérsékelt díjak. Német, francia társalgás.

ÉRTESETTES

Elvállalom kézimunkáknak montirozását, régi keretek aranyozását és javítását. Esténként állandó kiállítás. Somlyai aranyozó, Str. Iuliu Maniu.

Ezüst evőeszköz vásárlásánál csak a harang védjeggyel ellátott árut kérje, mint egyedül bármely külföldi egyenlő gyártmányt, Tacumul ezüstáru gyár Cluj, Str. Gen. Neculcea (Kornis ucca) Nr. 6.

Egy jömeneteli faülethez társat keresek. Cim: Hellmann, Pata ucca 85.

Kántor-hitoktatónit (rabbi helyettes) szép tenorhangú, eddig külföldön működött, nyelveket beszélő uriember megfélelő állást keres. Megkereséseket „Arzi” jellegre a kiadóba kér.

Könyvelésben, román, magyar leveleket jártas fiatal ember órákonyvelést vállal olcsó díjazás mellett. Ajánlatokat a „resk. Akadémista” jellegre a kiadóba küldje.

Két parkettes szoba konyha és fürdőszoba azonnal kiadó. Irodának és orvosi rendelőnek alkalmas. Str. Memoranduma 26. szám.

Schwartz Ignácné Vegetárius Étterem Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesselen ucca) 23. Bejárati a Szappan ucca felől. Váltakozatos, izletes vegetárius ételek. Gyermekes kiszolgálás. Nagyon olcsó árak.

Két urileánynak butorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó, Széchenyi tér 37. Földszint 8.

Ebédli, kaukázusi diógyóker, finom kivitelű eladó. Berkovics műasztalos Dévény u. 2.

A próféta gyermek
Edmond Fleg megrab zsidó regény
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSTALYÁBAN

Az erdélyi könyvpiac szenzációja
Szilágyi András
uj kölete

Az idő katoná
A falusi szegények életének és sorsának mesterei rajza

Ára 90 lej
Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályán

Az erdélyi könyvpiac szenzációja
A falusi szegények életének és sorsának mesterei rajza
Ára 90 lej
Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályán

XIV. ÉVF. Cluj-Ko november 5692 ÉV

Az Uj Kelet az és bántási na Cikkeink utja forrás megje Kéziratokat n megörzésükre

Z államna szabad

A nyáron jeg any a kenyér ézetesen kes mert ujabb ny zterhektől, a zó lakosság k voltunk sz z, a siránkoz áfient azt m abonakivitel a lesz nagy utni fog a fő A beigért f lakosság hal 300 milliót zába.

Időközben h iviteli kampi gan szedi t enyéradót.

Sőt. Az is k izette a kivit szükség lett ropánkodnak, seikhez hozzá . A kormány máta és ha Olyan célokra lyen rekome Ha valame csinálna effé tető kodex pa Az állama szik, minden gasab állan tulásba ker g séget.

Es még ho

A hitköz

Kinek jut fejt, hogy „kile”, avagy Milyen na dők, mondju hoz képest.

Mert amig a tudatban, közjogilag egyáltalán k kettő között megyei agr két hold föl temesvári z

Tudniillik hitközség. hitközség.

„zsidó par mégis kapt Volt még község. Ke ban már k ket. Csűrés

A temes vették viss Agrárbir a parókiáé

A földm visszakivá geknek ki az elsőfo A megyei velt a föl je, hogy a nak jár f zsidóknak község.

Hiába képviselő daut az f kat ad f különbség Es hiába paragraf előtt köz séget a Az agr ellenében Mert a parókia, A paró a hitköz